

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 2 lutego 2026 r.

Pozycja 7

POSTANOWIENIE

z dnia 7 października 2025 r.

Sygn. akt Ts 168/22

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Andrzej Zielonacki – przewodniczący
Krystyna Pawłowicz – sprawozdawca
Bartłomiej Sochański,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 29 lipca 2025 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej R.S.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

Orzeczenie zapadło większością głosów.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 5 sierpnia 2022 r. (data nadania) R.S. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu, wystąpił o zbadanie zgodności: 1) art. 110a § 2 oraz § 4 w związku z § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2021 r. poz. 53; dalej: k.k.w.) w zakresie, w jakim: a) „uniemożliwia skazanemu posiadanie, poza depozytem, środków łączności oraz przedmiotów i dokumentów, które mogą stanowić zagrożenie dla porządku lub bezpieczeństwa w zakładzie karnym”, b) „pozostawia dyrektorowi zakładu karnego niczym nieograniczoną swobodę w podejmowaniu decyzji, co do zezwolenia skazanemu na posiadanie w celu sprzętu audiowizualnego czy komputerowego”, z art. 64 ust. 1 i 2 oraz 3 w związku z art. 21 ust. 1 oraz w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji; 2) art. 110a § 2 oraz § 4 k.k.w. w zakresie, w jakim: a) „uniemożliwia skazanemu posiadanie, poza depozytem, środków łączności oraz przedmiotów i dokumentów, które mogą stanowić zagrożenie dla porządku lub bezpieczeństwa w zakładzie karnym, w tym uniemożliwienie posiadania laptopa przystosowanego do posiadania go w celu zakładu karnego, a co za tym idzie uniemożliwienie sporządzenia pism do [s]ądu na komputerze a następnie ich drukowanie”, b) „pozostawia dyrektorowi zakładu karnego niczym nieograniczoną swobodę w podejmowaniu decyzji, co do zezwolenia skazanemu na posiadanie w celu sprzętu komputerowego tj. laptopa wraz z dyskami twardeymi, a co za tym idzie uniemożliwienie sporządzenia pism do [s]ądu na komputerze

a następnie ich zapisywanie na dysku twardym”, z art. 45 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Postanowieniem z 29 lipca 2025 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 12 sierpnia 2025 r.) Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej z uwagi na nieusunięcie przez skarżącego jej braków formalnych.

W zażaleniu z 19 sierpnia 2025 r. (data nadania) skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w całości poprzez nadanie skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Zarzucił naruszenie art. 53 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 61 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393) poprzez uznanie, że „braki formalne skargi konstytucyjnej nie zostały uzupełnion[e], w sytuacji gdy zarówno treść skargi konstytucyjnej jak i pisma zawierającego uzupełnienie skargi jednoznacznie wskazywały na to jakie prawa i wolności [k]onstytucyjne zostały naruszone, w jaki sposób i dlaczego, a zatem zgromadzone w sprawie dokumenty jednoznacznie wskazywały na uzasadnienie zarzutu niezgodności kwestionowanego przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego, ze wskazaną konstytucyjną wolnością lub prawem skarżącego, z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie, co umożliwiało Trybunałowi Konstytucyjnemu merytoryczne rozpoznanie skargi” (s. 1-2 zażalenia).

W uzasadnieniu zażalenia skarżący wskazał, że odpowiedział na zarządzenie w przedmiocie usunięcia braków formalnych w terminie i złożył dodatkowe wyjaśnienia, zaś ustalenie Trybunału dotyczące nieusunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej byłoby zasadne jedynie wówczas, gdyby w treści skargi w ogóle nie wskazano, dlaczego w opinii skarżącego jego prawa i wolności zostały naruszone, a także w sytuacji, w której odpowiedź na wezwanie Trybunału nie zostałaby sporządzona.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393, dalej: u.o.t.p.TK) skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p.TK). Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał bada w szczególności, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

2. Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że kwestionowane postanowienie jest prawidłowe, a argumenty przytoczone w zażaleniu nie podważają ustaleń przedstawionych w tym orzeczeniu.

2.1. Uzasadnienie zarzutu niekonstytucyjności kwestionowanego przepisu powinno opierać się na przedstawieniu w skardze konstytucyjnej takiej argumentacji, która doprowadzi do obalenia przyjętego w systemie prawnym domniemania jego konstytucyjności. Trybunał jest natomiast związany granicami skargi, co w konsekwencji uniemożliwia samodzielne określanie przez Trybunał przedmiotu kontroli, jak i zastąpienie skarżącego w obowiązku określenia sposobu naruszenia konstytucyjnych praw lub wolności przez kwestionowane w skardze przepisy (zob. np. postanowienie TK z 5 czerwca 2019 r., sygn. SK 29/18, OTK ZU A/2019, poz. 28).

W rozpatrywanej skardze konstytucyjnej jej uzasadnienie zostało słusznie uznane przez Trybunał za niespełniające przesłanek przewidzianych w art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK. Pomimo wezwania w trybie art. 61 ust. 3 u.o.t.p.TK skarżący nie uzasadnił stawianych zarzu-

tów. W złożonym do akt piśmie procesowym z 4 grudnia 2023 r. (data nadania) jedynie lakonicznie poinformował, że decyzja dyrektora zakładu karnego oparta została na zasadach uznaniowości, a nadto doprowadziła do ograniczenia skarżącemu prawa do sądu.

2.2. Trybunał wskazuje, że zgodnie z art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK elementami konstrukcyjnymi skargi konstytucyjnej są: wskazanie prawa lub wolności konstytucyjnej naruszonych przez zaskarżony przepis oraz uzasadnienie tego zarzutu wraz z przedstawieniem dowodów lub argumentów na jego poparcie.

Skarżący – jak słusznie zwrócono uwagę w zaskarżonym postanowieniu – nie spełnił wskazanych wyżej wymogów. W uzasadnieniu skargi konstytucyjnej skupił się bowiem na charakterystyce prawa własności oraz prawa do sądu, a nie na konfrontacji zaskarżonego przepisu z konstytucyjnymi wzorcami kontroli. W tym miejscu należy podkreślić, że skarżący nie musiał przedstawiać obszernych wywodów w tym przedmiocie (por. np. wyrok TK z 15 grudnia 2020 r., sygn. SK 12/20, OTK ZU A/2021, poz. 2), przeciwnie – należało po prostu wyjaśnić, w jaki sposób art. 110a § 2 oraz § 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2021 r. poz. 53) – zdaniem skarżącego – narusza jego konstytucyjne prawa lub wolności, na które powołuje się w skardze.

Biorąc powyższe pod uwagę, Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.